

РАДА МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ, м. Київ

Тимчасовий закон /копія/ про верховне управління
державою на випадок смерті; тяжкої хвороби і
перебування по-за межами держави гетьмана України.

I - 6 серпня 1918 р.

Заг

1

2

Ініціатива ця від синома пані Гетьмана належала
самому Гетьману ПАН яким обставою тихи засіданими /засід-
аннями/ післякою хвильової засідання І засіданням Верховного
десП з оточеного - члена УХВАЛЕНИЙ РАДОЮ МІНІСТРІВ
то\ атакувавши хвильовою ТИМЧАСОВИЙ ЗАКОН
ПРО ВЕРХОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВОЮ НА ВИПАДОК
СМЕРТИ, ТЯЖКОЇ ХВОРОБИ І ПЕРЕБУВАННЯ ПО-ЗА
Межами держави ЯСНОВЕЛЬМОЖНОГО ПАНА ГЕТЬМАНА

Замінник

Голова

18.9.18 Кіїв

ВСІЄУКРАЇНИ.

I. В разі тяжкої хвороби або смерти ЯСНОВЕЛЬМОЖНОГО ПАНА ГЕТЬМАНА

Верховне Управління Державою, тимчасово, аж до одужання або до
вступлення нового ГЕТЬМАНА, в порядкові, який встановлено буде
окремим законом, належить Колегії Верховних Правителів Держави.

2. Колегія Верховних Правителів Держави складається з трьох осіб:
одного правителя зараза гідь визначає сам ПАН ГЕТЬМАН /див.

ст.3 і 4/, одного вибирає Державний Сенат /див.ст.7/ і одного
вибирає Рада Міністрів /ст.7/.

3. Про згадане в попередній /2/ статі зараза гідне визначення -
ПАНОМ ГЕТЬМАНОМ власноручно складається грамота в трьох при-
мірниках, які ПАН ГЕТЬМАН особисто вкладає в окремі конверти
за власною і перстеневою Його ЯСНОВЕЛЬМОЖНОСТИ печатями, при
чому перші два примірника для скову урочисто доручаються
Державному Сенату і Голови Ради Міністрів, а третій примірник
передається в Київський Катедральний Собор св. Софії.

4. В грамоті /ст.3/ ПАН ГЕТЬМАН визначає дві особи, а саме -
першою визначеного ним Верховного Правителя, а другою - особу,
яка має стати Верховним Правителем, як що перша помре, тяжко
занедужає або складе свої вповноваження.

5. Про передачу зазначених в ст.3 примірників грамоти склада-
ється Державним Секретарем акт, який підписується ПАНОМ ГЕТЬМА-
НОМ і особою, що прийняла грамоту, і скріплюється Державним
Секретарем. Згадані тут акти передають Державний Сенат, а копії
з іх Державний Секретарь.

Ініціатором цього засідання був сам Гетьман ПАН ГЕТЬМАН

6. Негайно, як тільки стане неможно для ПАНА ГЕТЬМАНА правити Державою через тяжку хворобу, або коли ПАН ГЕТЬМАН помре, Державний Сенат в складі на той час будучих сенаторів, під проводом Презідента, а за його відсутністю - старшого з Предсідателів Генеральних Судів або осіб, що їх заступають /ст. 29 закону 8 липня 1918 року про утворення Державного Сенату/, одкриває конверт з грамотою ПАНА ГЕТЬМАНА той, що переховується Державним Сенатом, а також і конверти з двома другими примірниками грамоти, які негайно мають бути приставлені в Державний Сенат, і оголошує наймення визначеного ПАНОМ ГЕТЬМАНОМ Верховного Правителя і його заступника /ст.4/; відсутність когось з грамот не спинає оголошення наймення визначеного ПАНОМ ГЕТЬМАНОМ Правителя та його заступника.
- Примітка. Визначення моменту, коли сам ПАН ГЕТЬМАН через тяжку хворобу не матиме вже змоги правити Державою, належить самому ПАНУ ГЕТЬМАНУ, а як що воля ПАНА ГЕТЬМАНА через хворобу не може бути ним виявлена, то Державному Сенату ^{в кумі 3} або Радою Міністрів.
7. Два інші члени Колегії Верховних Правителів після визначеного в попередній / 6 / статі оголошення, негайно вибираються Державним Сенатом і Радою Міністрів / ст.2 / закритим голосуванням, звичайно більшістю присутніх.
8. Про склад Колегії Верховних Правителів Державний Сенат того ж самого дня оповіщає до загального відома.
9. Колегія Верховних Правителів вступає в правління Державою негайно, не дожидаючись оповіщення Державного Сенату./ст.8/
10. Колегія Верховних Правителів вступає в усі законом встановлені права й обов'язки ПАНА ГЕТЬМАНА, однаке Колегія Верховних Правителів не належить право знмати питання про зміну законів, виложених в грамоті ПАНА ГЕТЬМАНА від 29 Квітня 1918 року.
- ІІ. Головою Колегії Верховних Правителів є правитель, визначений ПАНОМ ГЕТЬМАНОМ.
12. Всі справи в Колегії Верховних Правителів вирішуються більшістю голосів.
13. На випадок смерті, або тяжкої хвороби Верховного Правителя,

визначеного ПАНОМ ГЕТЬМАНОМ, або зложення цим Правителем з себе уповноважень, в Колегію вступає його заступник /ст.4/ На випадок же смерти або тяжкої хвороби прочих Верховних Правителів , або зложення ними своїх уповноважень, заступники їх вибираються в порядкові, встановленному в ст.7 цього закону.

- I4. На випадок смерти, або тяжкої хвороби котрого з заступників Верховних Правителів, новий його заступник негайно вибирається в порядкові ст.7 цього закону, при чому вибори робляться або Державним Сенатом, як що вибув з Колегії обібраний ним заступник, або Радою Міністрів в інших випадках.
- I5. Про вступлення кожного заступника до Колегії Державний Сенат незабаром оповіщає до загального відома, але заступники вступають до Колегії негайно не дожидаючись цього оповіщення.
- I6. При виїзді по-за межі Держави ПАН ГЕТЬМАН, як-що знайде потрібним, передає на час своєї відсутності, управління Державою Колегії з трьох осіб, з яких одну визначає сам ПАН ГЕТЬМАН, а два іншіх вибираються в порядкові, зазначеному в ст.7 цього закону.-

ГОЛОВА РАДИ МІНІСТРІВ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАРЬ

на другій сторані в семнадцятій верху спирає в § 6 ~~з~~
исписано слово „або“ і замінено словом —
в купі”, крім того в тій-же сторані слово
„Все“ замінено словом „Рада“ ~~члену управництва~~
~~відмінно. відмінно. Навіс~~ ~~переписувати~~

Прийнято управлінським секретарем Завал

Державна Канцелярія.

у власні руки. 3

4

ДЕПАРТАМЕНТ ЗАГАЛЬНИХ

С П Р А В .

" 6 " Серпня 1918 р.

До Директора Департаменту Законо-

давчих Справ.-

№ 2690

Документ

ЗБР

На підставі арт. 18 статуту Державної Канцелярії та тимчасового од І-го Серпня 1918 року закону про Верховне Управління Державою на випадок смерти, тяжкої хороби і перебування поза межами Держави Ясновельможного Пана ГЕТЬМАНА Всієї України, Департамент Загальних Справ Державної Канцелярії має честь надіслати Вам за для переховування копію акту від 4 Серпня біжучого року про передачу примірників Грамоти Пана ГЕТЬМАНА.-

Директор Департаменту Загальних Справ

Ляльчук

Начальник Відділу

Н. Кричевського

за Діловода

Кащило.

А К Т

Складений цей акт у тому, що 4 серпня 1918 року
в стільному місті Київі, в Гетьманському Палаці, о
четвертій годині дня, Ясновельможний Пан ГЕТЬМАН Всієї
України зібрав Державний Сенат і Раду Міністрів в скла-
ді бувших на той час Міністрів і Сенаторів, а також за-
прошував Митрополита Київського та Галицького Владику
АНТОНІЯ з Настоятелем Київського Катедрального Собора
св. Софії, після чого Державний Секретарь по приказі
Пана ГЕТЬМАНА оголосив тимчасовий закон про Верховне
Управління Державою на випадок смерти, тяжкої хвороби
або перебування по-за межами Держави Ясновельможного
Пана ГЕТЬМАНА, а потім Пан ГЕТЬМАН урочисто доручив три
окремих конверта, за власною і перстеневою його Ясно-
вельможности печатями, зі власноручною грамотою в трьох
примірниках про заздалегіднє визначення Верховного Пра-
вителя і його заступника згідно зі ст. 2 - 4 і II за-
значеної вище закону, один конверт Президентові Дер-
жавного Сенату, другий Голові Ради Міністрів, а третій

406

Наставителеві Собору св Софії , через Владику АНТОНІЯ.-

ПАВЛО СКОРОПАДСЬКИЙ.

Грамоту одержав АНТОНІЙ Митрополитъ Кіевскій и Галицкій

Грамоту одержав Голова Ради Міністрів Ф.ЛІЗОГУБ.

Грамоту одержав 4 серпня 1918 р. Президент Державного Сенату,

Ник. ВАСИЛЕНКО

Були присутні:

Міністрі. Іг.КІСТЯКОВСЬКИЙ
В.КОЛОКОЛЬЦОВ
С.М.ГУТНИК
О.РОМАНОВ

Сенатори
Мих.ЧУБИНСЬКИЙ
Владимір РАЕВСКИЙ
Вл.РОМАНОВЪ
Дим.МАРКОВИЧ
С.ШЕЛУХИН
Сергей ГОГЕЛЬ
Николай ЧЕРНЯВСКИЙ
Алексей МОРОЗОВЪ
Николай ГРАБАРЬ

Посвідчив Державний Секретарь, Сенатор ЗАВАДСЬКИЙ.

З первотвором згідно

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАРЬ
С Е Н А Т О Р

Завадський